

HIS ARTIBUS

Autor, jeho prostředí a umělecké dílo.
K možnostem umělecké biografie v současnosti

II. Bienále Centra pro studium raného novověku Seminář dějin umění, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita Online na Zoom 27.–28. května 2021

BIOGRAMY

doc. Mgr. Katarína Beňová, Ph.D.

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě & Slovenská národní galerie v Bratislavě

e-mail: katarina.benova@uniba.sk

Historička umění věnující se výtvarnému umění 19. století ve středoevropském kontextu. Působí jako odborná asistentka na Katedře dějin výtvarného umění na Filozofické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě a jako kurátorka sbírky umění 19. století ve Slovenské národní galerii v Bratislavě. Připravila kurátorské projekty Biedermeier (2015), *Z akadémie do přírody* (2018–2019) a výstavy o umělcích jako Ladislav Mednyánszky (2003–2004), Alojz Stróbl (2006), Ján Rombauer (2009) a další. Je autorkou monografie o Konrádu Švestkovi (2013, spolu s K. Chmelinovou), *Kaštieľ v Rusovciach vo svetle výtvarných diel 19. storočia. Kresbový album rodiny Zichy Ferraris* (2016), *Z akadémie do přírody. Podoby krajinomaľby v strednej Európe 1860–1890* (2018). Taktéž je editorkou vědeckých sborníků – *Osobnosti a súvislosti umenia 19. storočia* (2007, spolu s D. Bořutovou), *Mníchovská akadémia a Slovensko* (2010, spolu s D. Bořutovou), *Bella Italia* (2015, spolu s D. Bořutovou) a *Domáce a európske súvislosti biedermeiera* (2015) – a autorkou mnoha vědeckých studií.

Mgr. Jan Galeta, Ph.D.

Seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

e-mail: jgajeta@mail.muni.cz

Jan Galeta studoval dějiny umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Zabývá se především architekturou 19. a 20. století ve střední Evropě a na Moravě, a to zejména v souvislostech s nacionalismem, propagandou a politikou. V současnosti je zaměstnán na brněnském Semináři dějin umění, kde také přednáší a je rovněž grantovým vědeckým pracovníkem na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Mezi nejvýznamnější publikace z poslední doby patří článek Německý spolkový dům v Šumperku (*Opuscula Historiae Artium*, 2019), článek *National Houses in Moravia and Austrian Silesia before 1914: Architecture and Fine Arts as an Opportunity for the Manifestation of National Allegiance* (*Acta historiae artis Slovenica*, 2020) a kapitola *Komunální strategie výstavby Brna a Moravské Ostravy* v publikaci *Duch*, který pracuje (ed. V. Hnídkovou).

Mgr. Radka Heisslerová, Ph.D.

Archiv Národní galerie v Praze

e-mail: radka.heisslerova@ngprague.cz

Absolventka oboru archivnictví a pomocné vědy historické na Univerzitě Hradec Králové a na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Od roku 2005 pracuje jako archivářka v Archivu Národní galerie v Praze. K jejímu odbornému zájmu patří písemné prameny k výtvarnému umění 16.–18. století. Je autorkou a spoluautorkou řady článků, studií a publikací, k nimž patří například monografie *Ve stínu Karla Škréty. Pražští malíři v letech 1635–1680*, připravená spolu se Štěpánem Váchou a vydaná v roce 2017. Recentně se podílela na mezinárodním projektu řešícím statuta a privilegia malířských cechů s výstupem v podobě pětisazkové publikace pod názvem *Statuta pictorum. Kommentierte Edition der Maler(zunft)ordnungen im deutschsprachigen Raum des Alten Reiches* z roku 2018.

Mgr. Zdeněk Kazlepka, Ph.D.

Moravská galerie v Brně

e-mail: zdenek.kazlepka@moravska-galerie.cz

Historik umění, jenž vystudoval dějiny umění na Masarykově univerzitě v Brně a Karlově univerzitě v Praze. Od roku 1995 pracuje v Moravské galerii v Brně jako kurátor oddělení starého umění. Zaměřuje se převážně na italskou kresbu a malbu 16.–18. století, dějiny sběratelství a umělecký mecenát. Je autorem soupisových katalogů italské kresby (*Italian Drawing of the Renaissance and Baroque*) a italského malířství (*Italské malířství před rokem 1800. Katalog sbírky Moravské galerie v Brně*). Taktéž je autorem knih a výstavních katalogů o benátské kresbě 16.–18. století (*Disegno veneto*), o italském barokním zátiší (*V zahradě Armidiné*), o benátském malířství 16.–18. století z moravských sbírek (*Colorito*), o mecenátu hraběte Antonia Rambalda Collalto v první polovině 18. století (*Ostrov italského vkusu*). A v neposlední řadě je spoluautorem katalogů italské barokní kresby (*Múza pod nebesy a Rozmanitosti kresby* – spolu s M. Zlatohlávkem).

doc. Mgr. Katarína Kolbiarz Chmeliová, Ph.D.

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě & Slovenská národní galerie v Bratislavě

e-mail: katarina.chmeliova@uniba.sk

Historička umění věnující se sochařství a malířství baroka ve střední Evropě, včetně jeho reflexí v 19. století, s důrazem na problematiku sakrální tvorby, její kulturně-historický kontext a geografiu umění. Působí jako pedagožka na Katedře dějin výtvarného umění Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě (2012–2020 vedoucí katedry) a zároveň jako kurátorka sbírek umění baroka a ikon ve Slovenské národní galerii. Je autorkou několika monografických publikací, naposledy např. *Za Márie Terézie* (2018), *Mecénstvo umenia okolo 1800* (2020, s K. Beňovou), a dále mnohých odborných cizojazyčných studií. Připravila řadu expozic i mezinárodních výzkumně-výstavních projektů Slovenské národní galerie, mimo jiné: *Industriálna krajina?* (Bratislava, 2010, s B. Balážovou), *Nestex* (2014, s D. Buranom), *Skarby baroku. Miedzy Bratysławą a Krakowem* (Muzeum Narodowe Kraków, 2017). Od založení do roku 2011 byla správkyní slovenské části mezinárodního odborného webového portálu www.ahice.net a autorský se podílela i na projektech www.arslexicon.sk a www.musicon.sk.

PhDr. Olga Kotková, Ph.D.

Národní galerie v Praze & Ústav dějin křesťanského umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

e-mail: olga.kotkova@ngprague.cz

Olga Kotková působí jako kurátorka Sbírky starého umění Národní galerie v Praze. Odborně se věnuje především německému, rakouskému a nizozemskému malířství a sochařství 15.–16. století, dále se zabývá rudolfínským malířstvím a vlámským malířstvím 17. století. Zaměřuje se i na vztahy a uměleckou výměnu mezi nizozemským a německým uměním a uměleckou tvorbou v zemích Koruny české. Z těchto tematických oblastí vydala u nás i v zahraničí celou řadu publikací, např. k malířské tvorbě Lucase Cranacha, Albrechta Dürera, Roelandta Saveryho. Je také autorkou soupisových katalogů Národní galerie Praha, a to *Netherlandish Painting 1480–1600. German and Austrian Painting of the 14th–16th Centuries* a spoluautorkou

katalogu *German, Austrian, French, Hungarian and Netherlandish Sculpture 1200–1550*. Kromě toho přednáší v Ústavu dějin umění Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc.

Seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

e-mail: kroupa@phil.muni.cz

Jiří Kroupa je jedním z nejvýznamnějších odborníků zabývajících se architekturou raného novověku. Působí jako profesor na Semináři dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, jehož obraz a ducha pomáhal utvářet. Taktéž se věnuje otázkám metodologie, které shrnuje ve svých dvou propedauteckých příručkách *Metodologie dějin umění I a II*. Je autorem a spoluautorem mnoha publikací, z posledních let např. *Karel z Lichtensteinu-Castelcornia (1624–1695). Mista biskupovy paměti* (2019, společně s R. Šváchou, M. Potůčkovou) nebo *Zelená hora. Ždársko Jana Santiniho* (2015, s J. Sedlákem). Z významných projektů, na kterých se podílel, jmenujme *Centrum pro transdisciplinární výzkum kulturních fenoménů ve středoevropských dějinách: obraz, komunikace, jednání* (2014–2018) a *Dějiny umění na Moravě: Morava v dějinách umění* (2020–2022).

Consuelo Lollobrigida, Ph.D.

William J. Fulbright College of Arts and Sciences College University of Arkansas

e-mail: clollobr@uark.edu

Consuelo Lollobrigida je historička umění, jež získala doktorát na Sapienza Università di Roma, dnes působí na University of Arkansas. Specializuje se na vizuální umění 16. a 17. století ve Francii a Itálii, zabývá se ženami-umělkyněmi v období raného novověku. Její výzkum zahrnuje historii a teorii dějin umění v raně novověké Itálii, včetně genderových studií. Dále se věnuje muzeologii a trhu s uměním. Mezi její publikace patří mimo jiné *Introduzione alla Museologia. Storia Strumenti e Metodi per l'educatore museale* (2010) nebo *Women Artists in Casa Barberini: Plautilla Bricci, Maddalena Corvini, Artemisia Gentileschi, Anna Maria Vaiani, and Virginia da Vezzo* (kapitola v knize S. Barkera *Artemisia Gentileschi in a Changing Light*, 2017).

Mgr. Vladimír Maňas, Ph.D.

Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

e-mail: vladimir.manas@gmail.com

Vladimír Maňas je absolventem oborů historie a muzikologie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, kde v současnosti působí jako odborný asistent Ústavu hudební vědy a vyučuje starší dějiny hudby a související předměty. Věnuje se problematice kulturních dějin raného novověku, primárně v kontextu Moravy a Slezska. Podílel se na publikacích o náboženských bratrstvech na Moravě, např. *Zbožných duší úl. Náboženská bratrstva v kultuře raněnovověké Moravy* (2010), vydal monografii o středoevropském hudebníkovi N. Zangiově, který působil na císařském dvoře v Praze i ve službách Karla z Lichtenštejna a dalších – *Nicolaus Zangius: hudebník přelomu 16. a 17. století. Na stopě neznámému* (2020). Věnuje se též problematice knižních fondů a zejména hudebním inventářům v raném novověku.

Mgr. Žaneta Marvanová

Seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity

e-mail: 399298@mail.muni.cz

Žaneta Marvanová studovala dějiny umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity, kde následně navázala v prezenčním doktorském studijním programu. Zabývá se především římskokatolickou, luteránskou a helvetskou sakrální architekturou v období náboženské tolerance (1781–1849) na Moravě a v rakouském Slezsku, mimo jiné s ohledem na jejich sociálně-kulturní prostředí. Této problematice se rovněž věnovala v článku *Sakrální architektura luteránů na Těšínsku 1781–1849* (*Opuscula historiae artium*, 2019).

Prof. Katlijne Van der Stighelen

Ústav dějin umění Filozofické fakulty Katolické univerzity v Leuven (Onderzoekseenheid Archeologie, Kunsthistorisch Instituut en Musicologie Faculteit Letteren Katholieke Universiteit Leuven)
email: katlijne.vanderstighelen@kuleuven.be

Katlijne Van der Stighelen působila po obhajobě své disertační práce o portrétech antverpského mistra Cornelise de Vos jako vedoucí vědecký pracovník v Národním fondu pro vědecký výzkum (Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek). Poté se zabývala prvním antverpským obdobím Anthonise van Dycka. Od roku 1994 přednášela na univerzitě v Lovani a v Antverpách. V Antverpách téměř deset let vyučovala kurz postgraduálního studia genderových studií na téma *Dějiny evropského umění a Ženy a umění*. Od roku 1995 působí na univerzitě v Lovani. Ve své publikační činnosti se věnuje různým aspektům vlámského umění a zejména vlámského portrétu – v roce 2008 vyšla její kniha o historii vlámského portrétu *Portretkunst in Vlaanderen van 1420 tot nu: Hoofd en Bijaak*. Od roku 1996 redigovala spolu s Hansem Vliegheem sérii *Pictura nova*, zaměřenou na studium vlámské malby a kresby 16. a 17. století (více než 17 monografií). V současnosti pokračuje ve výzkumu malířky Michaeliny Woutiers, jejíž výstavu uspořádala jako kurátorka v roce 2018.

Mgr. Petr Tomášek, Ph.D.

Moravská galerie v Brně

email: petr.tomasek@moravska-galerie.cz

Po studiu dějin umění a estetiky na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity obhájil Petr Tomášek disertaci na téma sběratelství knižecího rodu Salm-Reifferscheidtů. Od roku 2005 působí v Moravské galerii, v současné době jako kurátor sbírek malířství a sochařství starého umění a 19. století. Samostatně realizoval velké výstavní projekty Moravská národní galerie (2011) a Aristokracie vkusu (2016–2017). Svůj odborný zájem věnuje dějinám soukromého a institucionálního sběratelství, umění raného novověku a zejména středoevropskému malířství 19. století.

Mgr. Tomáš Valeš, Ph.D.

Seminář dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity & Ústav dějin umění Akademie věd České Republiky

e-mail: tvales@mail.muni.cz

Tomáš Valeš studoval dějiny umění na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity. Od roku 2008 je zaměstnán v oddělení topografie na Akademii věd ČR a zabývá se uměním raného novověku, především malbou, grafikou, kresbou a patronátem v 17. a 18. století. Mezi lety 2013 a 2017 působil jako externista při Semináři dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity a nyní je zde odborným asistentem. Je autorem a spoluautorem několika odborných publikací, např. *Obrazy. Mistrovská díla ze sbírek Národního památkového ústavu* (2018, společně s M. Konečným, L. Kalábovou a P. Tomáškem) nebo *Přiběhy slávy a zapomnění. Znojemští umělci. jejich díla a osudy na sklonku baroka* (2014). Od roku 2020 předsedá ediční radě edice Maturandum při Centru raně novověkých studií.

PhDr. Alena Volrábová, Ph.D.

Národní galerie v Praze

e-mail: alena.volrabova@ngprague.cz

Alena Volrábová je ředitelkou Sbírky grafiky a kresby Národní galerie v Praze. Vystudovala obor Dějiny umění na Karlově univerzitě v Praze. Zabývá se zejména uměním raného novověku, zvláště středoevropskými kresbami a grafikou 16.–17. století a ikonografií. Kromě vlastních článků a katalogů věnovaných německé kresbě a rudolfínské grafice, např. *Německá kresba 1540–1650. Umění kresby v německy mluvících zemích mezi renesancí a barokem* (2007), založila časopis *Ars linearis*, který je věnován umění na papíře a pergamenu, a je jeho šéfredaktorkou. Dlouhodobě se zabývá dílem Václava Hollara, v roce 2017 vydala soupisový katalog jeho kreseb *Václav Hollar (1607–1677)* a dříve také katalog k výstavám *Africké dobrodružství Václava Hollara* (2013) a *Václav Hollar (1607–1677) a Evropa mezi životem a zmarem* (2007).

Mgr. et Mgr. Klára Zářecká Ph.D.

Katedra výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové

e-mail: klarazarecka@email.cz

Klára Zářecká vystudovala obor Učitelství pro střední školy – historie a výtvarná výchova na Univerzitě Hradec Králové a následně dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2013 úspěšně dokončila doktorské studium v oboru České a československé dějiny na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové. V současné době je studentkou doktorského programu dějin umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (školitel prof. Jan Royt). V letech 2004 až 2019 pracovala jako galerijní pedagožka a kurátorka Galerie moderního umění v Hradci Králové. Od roku 2013 vyučuje na Katedře výtvarné kultury a textilní tvorby Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Je autorkou mnoha odborných studií, např. *Vztahy královéhradeckého biskupství a koleje Tovaryšstva Ježíšova v Hradci Králové mezi léty 1664 až 1773* (350 let královéhradecké diecéze, 2015) nebo *Kult sv. Františka Xaverského na Královéhradecku* (Svatý František Xaverský a jezuitská kultura v českých zemích, 2014).